

Exo

Chapter 19

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

מֵאֲרֶץ saking-tanah H0776	יִשְׂרָאֵל Israèl H3478	בְּנוֹ- para-putra-	לְצֵאת sasampunipun-medal H3318	הַשְּׁלִישִׁי ingkang-kaping-tiga H7992	בְּחֹדֶשׁ Ing-wulan H2320	1	
		סִינַי: Sinai H5514	מִדְבָּר ara-ara-samun	בְּאוּ dumugi H0935	הַיְּהוּדָה punika H2088	בֵּינֵם ing-dinten H3117	מִצְרַיִם Mesir H4714

Bareng sasi katelune saangkate wong Israel saka ing tanah Mesir, tekan ing pasamunane gunung Sinai tanggale padha karo nalika budhale.

וַיִּחַנּוּ lan-tiyang-masang-kemah H2583	סִינַי Sinai H5514	מִדְבָּר ara-ara-samun	וּבְאוּ lan-dumugi H0935	מִרְפִּידִים saking-Refidim H7508	וַיִּסְעוּ Lan-tiyang-bidhal H5265	2
נְגַדְהִי ngadhepi H5048	יִשְׂרָאֵל Israèl H3478	שָׁם wonten-ing-ngriku H8033	וַיִּחַן lan-Israèl-masang-kemah- H2583	בְּמִדְבָּר wonten-ing-ara-ara-samun		
					הָרֵדִי: redi H2022	

Sawuse padha mangkat saka Rafidim, banjur tekan ing pasamunane gunung Sinai, lan padha leren ana ing kono; wong Israel anggone padha masang tarub ngadhepake gunung Sinai.

אֵלָיו dhateng-piyambakipun H0413	וַיִּקְרָא lan-Yéhuwah-nimbali H7121	הָאֱלֹהִים Gusti-Allah H0430	אֶל- dhateng- H0413	עֲלָה minggah H5927	וּמוֹשֶׁה Lan-Musa H4872	3
יַעֲקֹב Yakub H3290	לְבַיִת dhateng-griya	תֹּאמַר Panjenengan-matur H0559	כֹּה Mekaten H3541	לְאֹמַר matur H0559	מִן-הָרֵדִי redi H2022	וַיְהוּדָה saking-Yéhuwah H3068
			יִשְׂרָאֵל: Israèl H3478	לְבְנוֹ dhateng-para-putra	וַתִּגִּיד lan-ngandhakna H5046	

Nabi Musa tumuli minggah sowan ing ngarsane Gusti Allah, sarta dipangandikani dening Pangeran Yehuwah saka ing gunung kono, dhawuhe: "Sira ndhawuhana turune Yakub lan ngundhangna marang wong Israel, mangkene:

	עֲשִׂיתִי Kawula-sampun-tindakaken	אֲשֶׁר punapa-ingkang	רְאִיתֶם sampun-mirsani H7200	אֲתֶם Panjenengan-sedaya	4
נְשָׂרִים garudha H5404	כְּנִיזִי siwiwi H3671	עַל- wonten-ing-	אֲתֶכֶם panjenengan-sedaya H0853	וְאֲשָׂא lan-Kawula-sampun-ngangkat H5375	לְמִצְרַיִם dhateng-Mesir H4714
	אֵלָי: dhateng-Kawula H0413		אֲתֶכֶם panjenengan-sedaya H0853	וְאֲבֹא lan-Kawula-sampun-ndhatengaken H0935	

Sira wus padha ndeleng samubarang kang wus Suntandukake marang wong Mesir, sarta anggongingSun nggendhong sira ana ing swiwing manuk garudha, Sunparakake marang ing ngarsaningSun.

בְּקִלִּי swanten-Kawula H1961	תְּשֻׁמְעוּ panjenengan-sedayya-saestu-mirengaken H8085	שְׁמֹעַ mirengaken H8085	אִם- menawi-	וְעִתָּה Lan-samenika H6258	5
וְהִיתָם lan-panjenengan-sedayya-badhe-dados H1961	בְּרִיתִי prejanjian-Kawula H1285	אֶת- -	וְשָׁמְרֶתֶם lan-panjenengan-sedayya-jagi H8104		
כִּי- awit-	הַעַמִּים para-bangsa	מִכָּל- saking-sedayya- H3605	סִנְהָה kagungan-ingkang-mirunggan H5459	לִי dhateng-Kawula	
			הָאָרֶץ: bumi H0776	כָּל- sadayya- H3605	לִי kagungan-Kawula H3605

Kang iku saiki, manawa sira padha ngestokake dhawuhingSun klawan temen-temen sarta padha netepi prasetyaningSun, mesthi sira padha dadi kekasihingSun pinilih saka ing antarane sakehe bangsa, awit salumahing bumi iku kagunganingSun.

וְנָוִי lan-bangsa H3548	כֹּהֲנִים para-imam H3548	מִמְלַכֶּת kraton H4467	לִי dhateng-Kawula H1961	תְּדַוֶּי- badhe-dados- H1961	וְאַתֶּם Lan-panjenengan-sedayya	6
בְּנֵי para-putra H0413	אֶל- dhateng- H0413	תְּדַבֵּר panjenengan-ngandikakaken H1696	אִשְׁרַי ingkang	הַתְּבֻנִים tembung-tembung H1697	אֱלֹהִים Punika H0428	קְדוֹשׁ suci H6918
					יִשְׂרָאֵל: Israèl H3478	

Sira mesthi padha dadi karajan kaimaman lan bangsa kang suci. Iya iku pangandika kang kudu sira undhangake marang wong Israel."

	הָעָם umat	לְיִקְנִי para-pinisepuh H2205	וְיִקְבָּא lan-piyambakipun-nimbali H7121	מֹשֶׁה Musa H4872	וְיָבֵא Lan-rawuh H0935	7
הַתְּבֻנִים tembung-tembung H1697	כָּל- sadayya- H3605	אֶת- -	לְפָנֵיהֶם wonten-ing-sangajenging-ipun H6440	וַיִּשָּׂם lan-piyambakipun-ndhawahaken		
	יְהוָה: Yéhuwah H3068	צִוָּהוּ dipun-dhawuhaken-dhateng-piyambakipun H6680	אֲשֶׁר ingkang	הָאֱלֹהִים punika H0428		

Sawangsule Nabi Musa tumuli nimbali para tuwa-tuwaning bangsa mau, padha diparingi sumurup bab sakehe pangandika kang didhawuhake dening Pangeran Yéhuwah.

אֲשֶׁר- punapa-ingkang- 8
 כָּל- Sadaya
 וַיֹּאמְרוּ lan-matur
 יַחְדָּו sesarengan
 הָעָם umat
 כָּל- sadaya-
 וַיַּעֲנוּ Lan-mangsuli
[H3605](#) [H0559](#) [H3605](#)

אֶת- מוֹשֶׁה וַיֵּשֶׁב וַיַּעֲשֶׂה יְהוָה דְּבַר
 - Musa lan-Musa-ngewangsulaken badhe-kita-tindakaken Yéhuwah dipun-ngandikakaken
[H0853](#) [H4872](#) [H7725](#) [H3068](#) [H1696](#)

יְהוָה: יְהוָה אֶל- הָעָם דְּבַר
 Yéhuwah dhateng- umat tembung-tembung
[H3068](#) [H0413](#) [H1697](#)

Wong sabangsa kabeh banjur padha mangsuli saur manuk, ature: "Punapa sadhawhipun Pangeran Yehuwah punika badhe sami kula estokaken."

אֲלֵיךְ dhateng-panjenengan 9
 בָּא rawuh
 אָנֹכִי Kawula
 הֲלָה Lah
 מוֹשֶׁה Musa
 אֶל- dhateng-
 יְהוָה Yéhuwah
 וַיֹּאמֶר Lan-Yéhuwah-dhawuh
[H0413](#) [H0935](#) [H0595](#) [H2009](#) [H4872](#) [H0413](#) [H3068](#) [H0559](#)

בְּדַבְּרֵי nalika-Kawula-ngandika
 הָעָם umat
 וַיִּשְׁמַע mireng
 בְּעֵבֹר supados
 הָעָן mega
 כְּעַב wonten-ing-kandelipun
[H1696](#) [H8085](#) [H5668](#) [H6051](#) [H5645](#)

לְעוֹלָם dhateng-salaminipun
 יֵאֱמִינוּ tiyang-badhe-pitados
 בָּךְ dhateng-panjenengan
 וְגַם- lan-ugi-
 עֲלֵיךְ kaliyan-panjenengan
[H5769](#) [H0539](#) [H1571](#)

יְהוָה: יְהוָה אֶל- הָעָם דְּבַר יְהוָה מוֹשֶׁה וַיֹּמַד
 Yéhuwah dhateng- umat tembung-tembung - Musa Lan-Musa-matur
[H3068](#) [H0413](#) [H1697](#) [H0853](#) [H4872](#) [H5046](#)

Pangandikane Pangeran Yehuwah marang Nabi Musa: "Lah Ingsun bakal ngrawuhi sira ana ing mendhung kang peteng, supaya wong akeh padha krungua samangsa Ingsun imbal pangandika karo sira, lan supaya tansah padha ngandel marang sira." Nabi Musa banjur munjuk marang Sang Yehuwah bab kasaguhane bangsa iku.

הָעָם umat 10
 אֶל- dhateng-
 לָךְ Késah
 מוֹשֶׁה Musa
 אֶל- dhateng-
 יְהוָה Yéhuwah
 וַיֹּאמֶר Lan-Yéhuwah-dhawuh
[H0413](#) [H3212](#) [H4872](#) [H0413](#) [H3068](#) [H0559](#)

וַיַּכְבְּסוּ lan-supados-tiyang-umbah
 וַיִּמְחָר lan-benjing
 הַיּוֹם dinten
 וַיִּקְרֹא שְׁתָּם lan-panjenengan-nyucekaken-piyambakipun-sedaya
[H3526](#) [H4279](#) [H3117](#) [H6942](#)

שְׁמֹלְתָם:
 sandhangan-ipun
[H8071](#)

Karomaneh pangandikane Pangeran Yehuwah marang Nabi Musa: "Sira maranana bangsa iku, padha sira konen sesuci ing dina iki lan sesuk. Sarta padha ngumbaha sandhanganane.

בֵּינֵם ing-dinten 11
 וְכִי awit
 הַשְּׁלִישִׁי ingkang-kaping-tiga
 לִיּוֹם dhateng-dinten
 נְכַנִּים cumawis
 וְהָיוּ Lan-supados-dados
[H3117](#) [H7992](#) [H3117](#) [H1961](#)

עַל- wonten-ing-
 הָעָם umat
 כָּל- sadaya-
 לְעֵינַי wonten-ing-paningalipun
 יְהוָה: Yéhuwah
 יָרַד tedak
 הַשְּׁלִישִׁי ingkang-kaping-tiga
[H3605](#) [H3068](#) [H3381](#) [H7992](#)

הַר סִינַי:
 Sinai redi
[H5514](#) [H2022](#)

Padha cumawisa ing dina katelune, sabab ing dina katelune iku Pangeran Yehuwah bakal tumedhak menyang gunung Sinai ing sapandelenge bangsa iku kabeh.

הַשְּׁמַרְוּ Prayitna H8104	לְאִמֹּר matur H0559	סָבִיב sak-ubenging H5439	הָעָם umat	אֶת- -	וְהִנְבִּילָתָּ Lan-panjenengan-maringi-wates H1379	12
כָּל- Sinten-kemawon- H3605	בְּקִצְהוֹ pinggiran-ipun	וְנָנַע lan-ndemok H5060	בְּהָרִי redi H2022	עֲלוֹת minggah H5927	לְכֶם panjenengan-sedaya	
			יּוֹמָתָּ: dipun-pejahi H4191	מֹת pejah H4191	בְּהָרִי redi H2022	הִנְנֶע ingkang-ndemok H5060

Kang iku sira masanga pager mubeng lan tutura: “Padha ngati-atia, aja ana kang munggah ing gunung utawa nggepok sikile, sabab sing sapa nggepok, mesthi kaukum pati.

	סְקוּל dipun-benteni H5619	כִּי- awit-	זֶד־ asta H3027	בּוֹ piyambakipun	תִּנְע ndemok H5060	לֹא- Boten- H3808	13
וַיִּהְיֶה piyambakipun-badhe-dipun-panah	וַיִּרְהַ dipun-panah	אוֹ- utawi-	יִסְקֹל piyambakipun-badhe-dipun-benteni H5619				
הַיָּבֵל sungu-wedhus H3104	בְּמִשְׁחָה Nalika-muni H4900	יְחִיָּה gesang H2421	לֹא boten H3808	אִישׁ tiyang H0376	אִם- menawi-	בְּהִמָּה kéwan H0929	
			בְּהָרִי: redi H2022	יְעֲלוּ saged-minggah H5927	הִמָּה piyambakipun-sedaya H1992		

Tangane wong siji bae ora kena nggepok gunung iku, awit wong iku mesthi bakal dibenturi ing watu utawa dipanah nganti mati; dadia kewan utawa manungsa, aja diurapi! Mung samangsa keprungu unining kalasangka kang nggalur, lagi padha kena munggah ing gunung.”

אֶת- -	וַיִּקְדֹּשׁ lan-piyambakipun-nyucekaken H6942	הָעָם umat	אֶל- dhateng-	הָהָרִי redi H2022	מִן- saking-	מֹשֶׁה Musa H4872	וַיִּרְדֵּ Lan-Musa-tedak H3381	14
				שְׁמֵלָתָם: sandhangan-ipun H8071	וַיִּכְבְּסוּ lan-tiyang-ngumbah H3526	הָעָם umat		

Nabi Musa banjur tumedhak saka ing gunung murugi bangsa iku, padha didhawuhi supaya sesuci lan ngumbahi sandhanganane.

אֶל- Sampun- H0408	יָמִים dinten H3117	לְשָׁלֹשֶׁת dhateng-tigang H7969	נְכֻנִים cumawis	דָּדוֹס Dados H1961	הָעָם umat	אֶל- dhateng-	וַיִּאֲמֹר Lan-piyambakipun-matur H0559	15
						אִשָּׁה: tiyang-èstri H0802	אֶל- dhateng- H0413	תְּנָשִׁי nyedaki H5066

Dhawuhe Nabi Musa marang bangsa iku: “Padha cecawisa ing dina kang kaping telune lan aja nyedhaki wong wadon.”

16
 קִלְחֻג וְיָהִי הַבְּקָר בְּהֵיִת הַשְּׁלִישִׁי בַּיּוֹם וְיָהִי
 gludhug lan-wonten ènjing nalika-dados ingkang-kaping-tiga ing-dinten Lan-dados
[H1961](#) [H1242](#) [H1961](#) [H7992](#) [H3117](#) [H1961](#)

וּבְרָקִים וְעֵנָן כָּבֵד עַל-הָהָר וְקָל שָׁפָר חֲזָק מְאֹד
 lan-kilat lan-mega kandel wonten-ing- redi lan-swanten rosa kalasangka sanget
[H3966](#) [H2389](#) [H7782](#) [H2022](#) [H3515](#) [H6051](#)

וַיִּחְרַד וְיַחְרַד כָּל-הָעָם אֲשֶׁר בְּמִצְרָיִם
 lan-gumeter sadaya- umat ingkang wonten-ing-kemah
[H3605](#) [H2729](#) [H4264](#)

Kacarita bareng dina kang katelune ing wayah bangun esuk, ing gunung ana gludhug lan bledheg sarta mendhung kang kandel, apadene swaraning kalasangka kang banter banget, temahan wong kang ana ing tarub padha giris kabeh.

17
 הַמִּצְרָיִם מִן-הַמִּצְרָיִם הָאֱלֹהִים לְקִרְאָת הָעָם אֶת-מֹשֶׁה וַיּוֹצֵא
 kemah saking- Gusti-Allah kangge-methuk umat - Musa Lan-Musa-ngentasaken
[H4264](#) [H0430](#) [H7125](#) [H0853](#) [H4872](#) [H3318](#)

וַיִּתְיַצְּבוּ בְּתַחְתִּית הָהָר וְיִתְיַצְּבוּ
 lan-tiyang-jumeneng-jejeg wonten-ing-ngandhaping redi
[H2022](#) [H8482](#) [H3320](#)

Nabi Musa banjur ngirid bangsa mau metu saka palerebane, padha seba marang ing ngarsane Gusti Allah, lan padha ngadeg ana ing sikiling gunung.

18
 עָלְיוֹ וְהָרַר וְיָהִי עֵשָׂן סִינַי וְיָהִי עֲשָׂן מִזְבְּחֵי הָאֵשׁ יָרַד
 wonten-ing-nginggil-ipun tedak ingkang amargi sadayanipun kebul Sinai Lan-Redi
[H3381](#) [H6440](#) [H3605](#) [H6225](#) [H5514](#) [H2022](#)

וַיִּחְרַד וְיַחְרַד וְיָהִי וְיָהִי וְיָהִי וְיָהִי וְיָהִי וְיָהִי וְיָהִי
 lan-gumeter pawon-limasan kados-kebul kebul-ipun lan-mingghah wonten-ing-latu Yéhuwah
[H2729](#) [H3536](#) [H6227](#) [H6227](#) [H5927](#) [H0784](#) [H3068](#)

כָּל-הָהָר מְאֹד:
 sadaya- redi sanget
[H3966](#) [H2022](#) [H3605](#)

Gunung Sinai katutupan ing pega kabeh, marga Sang Yehuwah nedhaki gunung mau ing sajroning geni; pegane kumelun kaya kukus ing pawon, lan gununge banget anggone gonjang-ganjing.

19
 וַיִּרְבֵּר מֹשֶׁה מְאֹד וְחֲזָק הוֹלֵךְ הַשּׁוֹפָר קוֹל וְיָהִי
 ngandika Musa sanget lan-langkung-rosa tindak kalasangka swanten Lan-dados
[H1696](#) [H4872](#) [H3966](#) [H2390](#) [H1980](#) [H7782](#) [H1961](#)

וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֵנִי וְהָאֱלֹהִים
 lan-Gusti-Allah kanthi-swanten mangsuli-dhateng-piyambakipun
[H0430](#)

Swarane kalasangka saya suwe saya banter. Nabi Musa banjur munjuk, sarta Gusti Allah paring wangsulan saka ing sajroning gludhug.

20
 וַיִּקְרָא וַיִּרְד וְיָהִי וְיָהִי וְיָהִי וְיָהִי וְיָהִי וְיָהִי וְיָהִי
 lan-Yéhuwah-nimbali redi pucuk dhateng- Sinai Redi wonten-ing- Yéhuwah Lan-tedak
[H7121](#) [H2022](#) [H0413](#) [H5514](#) [H2022](#) [H3068](#) [H3381](#)

וְיָהִי וְיָהִי וְיָהִי וְיָהִי וְיָהִי וְיָהִי וְיָהִי
 Yéhuwah lan-mingghah redi pucuk dhateng- dhateng-Musa
[H4872](#) [H5927](#) [H2022](#) [H0413](#) [H4872](#) [H3068](#)

Pangeran Yehuwah tumuli tumedhak marang ing pucake gunung Sinai, sarta nimbali Nabi Musa menyang ing pucake gunung iku; Nabi Musa banjur mingghah.

פֶּן־ supados-boten- H6435	בָּעַם umat	הַעֵד pèngeti	רַד Tedak H3381	מֹשֶׁה Musa H4872	אֶל־ dhateng- H0413	יְהוָה Yéhuwah H3068	וַיֹּאמֶר Lan-Yéhuwah-dhawuh H0559
: רַב־ kathah	מִמְּנֵי saking-piyambakipun	וַנִּפְּל lan-dhawuh H5307	לְרֵאוֹת kangge-mirsani H7200	יְהוָה Yéhuwah H3068	אֶל־ dhateng- H0413	יְהִרְסוּ tiyang-nerjang H2040	

Dhawuhe Sang Yehuwah marang Nabi Musa: “Sira mudhuna, bangsa iku elingna, aja ana kang mbrobos ing pager nyedhaki Pangeran Yehuwah arep ndedeleng, sabab mesthi akeh kang bakal padha tiwas.

יִתְקַדְּשׁוּ supados-nyucekaken-dhiri H6942	יְהוָה Yéhuwah H3068	אֶל־ dhateng- H0413	הַנְּשִׂים ingkang-nyedaki H5066	הַכֹּהֲנִים para-imam H3548	וְגַם Lan-ugi H1571
: יְהוָה Yéhuwah H3068	בָּהֶם dhateng-piyambakipun-sedaya	יִפְרֹץ Yéhuwah-nerjang H6555	פֶּן־ supados-boten- H6435		

Dalah para imam kang arep sowan ing ngarsaning Yehuwah kudu sesuci, supaya aja nganti katempuh ing bebenduning Yehuwah.”

אֶל־ dhateng- H0413	לְעֵלָת minggah H5927	הָעַם umat	יִנְכַּל saged H3201	לֹא־ Boten- H3808	יְהוָה Yéhuwah H3068	אֶל־ dhateng- H0413	מֹשֶׁה Musa H4872	וַיֹּאמֶר Lan-Musa-matur H0559
אֶת־ - H0853	הַנִּבְּל Maringi-wates H1379	לְאֹמֶר matur H0559	בָּנוּ dhateng-kita	הַעֵדֻתָּה sampun-pèngeti	אֲנִי Panjenengan	כִּי־ awit-	סִינַי Sinai H5514	רֵדִי Redi H2022
							וְקִדְּשׁוּ lan-sucekaken H6942	רֵדִי redi H2022

Nabi Musa banjur munjuk marang Pangeran Yehuwah: “Tiyang-tiyang temtu boten sami saged minggah ing redi, margi Paduka piyambak sampun ngengetaken dhateng kawula kanthi dhawuh: Gununge sira pagerana lan sira sengkera!”

וְעֵלִית lan-minggah H5927	רַד tedak H3381	לְךָ־ Késah- H3212	יְהוָה Yéhuwah H3068	אֲלֵי dhateng-piyambakipun H0413	וַיֹּאמֶר Lan-Yéhuwah-dhawuh H0559
אֶל־ sampun-	וְהָעַם lan-umat	וְהַכֹּהֲנִים lan-para-imam H3548	עִמָּךְ sareng-kalihan-panjenengan	וְאַהֲרֹן lan-Harun H0175	אֲתָהּ panjenengan
יִפְרֹץ Panjenenganipun-nerjang- H6555	פֶּן־ supados-boten- H6435	יְהוָה Yéhuwah H3068	אֶל־ dhateng- H0413	לְעֵלָת minggah H5927	יְהִרְסוּ nerjang H2040
					: כֶּם dhateng-piyambakipun-sedaya

Pangeran Yehuwah nuli dhawuh: “Wis, sira mundura, banjur munggha maneh karo Harun, nanging para imam lan rakyat aja nganti mbrobos ing pager sarta munggha sowan ing ngarsaning Yehuwah, supaya aja nganti padha kena ing bebendune.”

אֱלֹהִים:

dhateng-piyambakipun-sedaya

[H0413](#)

נִיאָמַר

lan-piyambakipun-matur

[H0559](#)

הָעָם

umat

אֶל-

dhateng-

[H0413](#)

מֹשֶׁה

Musa

[H4872](#)

וַיֵּדַד

Lan-tedak

[H3381](#)

25

ס

—

| Nabi Musa banjur mandhap marani bangsa mau, padha didhawuhi mangkono iku.